

УДК 336.74

Микитишин В. - ст. гр. БЕ-41

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ КУРСУ ДОЛАРА ПРОТЯГОМ ОСТАННЬОГО РОКУ, ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ ЗНЕЦІНЕННЯ ГРИВНІ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Різник Н. М.

Mykytyshyn V.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

ANALYSIS AND PREDICTION OF THE DOLLAR IN THE LAST YEAR. THE CAUSES AND CONSEQUENCES OF THE DEVALUATION OF THE HRYVNYA

Supervisor: candidate of economic science, docent Riznyk N.

Ключові слова: курс, долар, гривня

Keywords: rate, dollar, hryvnia

Стабільність національної грошової одиниці забезпечує економічну безпеку держави, цінову стабільність та визначеність у процесі прийняття рішень для всіх суб'єктів економічної діяльності.

Забезпечення стабільності національної грошової одиниці – гривні, є основною функцією Національного банку України.

Як показує аналіз, 29.03.2014 курс долара по відношенню до гривні подолав рекордну позначку, встановивши на міжбанку 10.9546 грн./\$ [1]. Зростання відбулося стрімко, адже менш ніж за місяць гривня знецінилася більш ніж на 10%.

Основними причинами падіння курсу гривні стали:

1. Ріст внутрішнього та зовнішнього державного боргу, за останні 1,5 року більш ніж на 80 млрд.грн.;
2. Скорочення майже половини золото-валютного запасу країни, за три роки на 15 млрд.дол.;
3. Збільшення грошової маси для обслуговування державних кредитів, внутрішніх – 10-13%, а зовнішніх 8-10%;
4. Негативне сальдо зовнішнього торговельного балансу – перевага імпорту над експортом товарів та послуг в розмірі 15 млрд.дол., що в свою чергу сприяло відтоку доларів з країни;
5. Зменшення обсягів розміщення прямих іноземних інвестицій та згортання інвестиційної діяльності значного числа іноземних компаній, які працювали в українській економіці;
6. Сповільнення темпів приросту ВВП, за даними Держстату ріст ВВП становив нульовий приріст, а в промисловості падіння становило 5-6%.

В цьому році Україна має виконати фінансові зобов'язання за кредитами МВФ, нові кредити міжнародні фінансові установи давати не поспішають, а старі – приходиться

час повертати. Закладений Урядом прогноз курсу долара на 2014 рік 8.3-8.4 грн./\$ із зростанням у другому півріччі до 8.5 грн./\$, вже в кінці січня не виправдав очікування, подолавши позначку 8.6грн./\$. Станом на 28.01.2014 обсяги продажів долара на міжбанку сягнули рекорду за 2013-2014 роки – 4 млрд. 737.1 млн.дол.[2].

За спрогнозованими значеннями, які були розраховані за допомогою лінії тренду бачимо, що курс долара буде продовжувати зростати. Коефіцієнт детермінації = 0,945, отже модель є адекватною. За рівнянням виду $y = 0.057x^2 - 0.100x + 8.729$, знаходимо прогнозоване значення, де x – період, для якого будується прогноз. Так станом на 16 квітня курс долара сягне відмітки у 13,229 грн./\$ (Рис. 1).

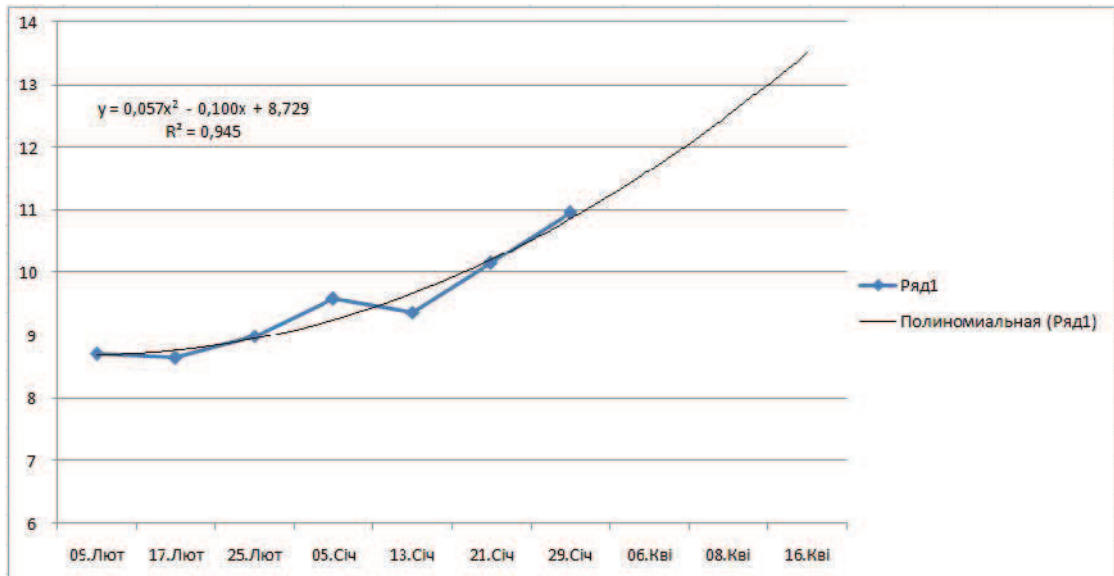

Рис. 1. Динаміка та прогноз курсу долара

Основними наслідками падіння курсу гривні стануть подорожчання імпортованих товарів та послуг, за які постачальники розраховуються валютою, а згодом продукції, що за галузевою структурою тісно пов'язана з імпортом. Також слід очікувати обмеження інвестиційної діяльності та довгострокового кредитування, а значні коливання курсу вносять непевність для суб'єктів господарювання в прийнятті управлінських рішень, звідси витікає сповільнення економічної активності.

Для зміцнення національної грошової одиниці потрібні структурні економічні зміни, які передбачають бездефіцитний бюджет, тобто зменшення витрат на другорядні статті, зростання виробництва, позитивне торговельне сальдо експортно-імпортних операцій, зниження ресурсної залежності та орієнтація на розвиток інноваційних конкурентоспроможного виробництва, зрештою грамотна прогнозована монетарна політика Нацбанку.

Література:

1. Курс валют [Електроний ресурс]. – Режим доступу до стор.: <http://www.finance.i.ua>
2. Державний комітет статистики [Електроний ресурс]. – Режим доступу до стор.: <http://www.ukrstat.gov.ua>.